

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/64/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723212360
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8723212360.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci starostlivosti o mal. Q. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny F., dieťa rodičov: matky P. Y. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX/X, XXX XX N., právne zastúpenej advokátskou kanceláriou: Beňo & partners, advokátska kancelária, s.r.o., Námestie sv. Egídia 40/93, 058 01 Poprad a otca U. P. F. T., T.M.I., D.P., A. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. D. XXXXX, XXX XX Q. S., právne zastúpeného: JUDr. Dachová, s.r.o., Nám. sv. Egídia 41/95, 058 01 Poprad, v konaní o návrhu otca o rozhodnutie pri nezhode rodičov, o odvolaní matky voči rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 15P/127/2023-75 zo dňa 09.04.2024, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je návrh otca na vydanie rozhodnutia pri nezhode rodičov v zmysle ustanovenia § 35 Zákona o rodine, ktorým žiadal, aby súd udelil otcovi dieťaťa súhlas namiesto matky na poskytovanie zdravotnej starostlivosti spočívajúcej v pedopsychiatrickej starostlivosti P. S. H.. Návrh odôvodnil tým, že v súčasnej dobe prebieha rozvodové konanie vo veci samej na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 15/134/2022, rodičia nežijú v spoločnej domácnosti a vzhľadom k tomu, že maloleté dieťa navštevuje P. S. H. na základe diagnózy aspergerov syndróm, odôvodnil otec predmetný návrh na udelenie súhlasu.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 15P/127/2023-75 dňa 9.4.2024 rozhodol tak, že:

„I. Súd u d e l u j e súhlas namiesto matky maloletého dieťaťa na poskytovanie zdravotnej starostlivosti u maloletej Q. T. v F., S. X. 1, O..“

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedka, oboznámil sa s pripojenými listinnými dokladmi, ako aj s obsahom celého spisu a na základe tohto skutkového stavu rozhodol.

Zároveň súd prvej inštancie rozhodol aj o trovách konania v zmysle ustanovenia § 52, pričom v odôvodnení rozhodnutia citoval príslušné ustanovenia Zákona o rodine, konkrétne § 35, ako aj čl. 3 ods. 1 Dohovoru a čl. 5 Zákona o rodine.

4. Z vykonaného dokazovania podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že medzi rodičmi nastal výrazný konflikt v otázke poskytovania zdravotnej starostlivosti dieťaťu, konkrétne v ambulancii detského psychiatra. Táto návšteva bola doporučená na základe psychologického vyšetrenia F. L., ako aj na základe vyšetrenia v psychologickom vyšetrení v ambulancii F. P. C., F., kde na základe diagnostického testu bol dieťaťu diagnostikovaný aspergerov syndróm. Z uvedeného je zrejmé, že v čase, kedy otec navštívil detskú psychiatričku, dieťaťu bolo potrebné poskytovať takúto zdravotnú starostlivosť a pomoc, pričom sa nejednalo o svojvoľnú návštevu lekára. V konaní upresnil otec aj výber detskej psychiatričky, keďže z dôvodu enormnej zaťaženia detských psychiatrov v bydlisku dieťaťa nemohli títo poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc a vyšetrenie, konštruktívne navštívil s dieťaťom P. H., ktorá súhlasila s poskytovaním starostlivosti a dieťaťu zabezpečila základnú starostlivosť v súvislosti s jej ochorením a diagnózou. Otec teda nezanedbal starostlivosť o dieťa v tomto smere a vzhľadom k diagnóze dieťaťa zabezpečil maloletej Q. primeranú a adekvátnu zdravotnú starostlivosť. Matka dieťaťa k tomuto nedala súhlas a vo vzťahu k P. H. vyjadrila nedôveru ako k ošetrojúcej lekárke maloletého dieťaťa, k čomu má ako rodič plné právo. Neuvedla konkrétne dôvody, pre ktoré nesúhlasí s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou, vyjadrovala sa, že k lekárke nemá dôveru, keďže táto sa k nej správala v telefonickom hovore neúctivo a v tomto smere lekárke zaslala aj list. Na pojednávaní vypočul súd prvej inštancie P. H. ako svedkyňu, pričom ju považuje naďalej za lekárku, ktorá maloletej Q. poskytuje adekvátnu pomoc. Matka aj napriek výpovedi na pojednávaní voči lekárke aj naďalej vyslovila svoj nesúhlas. Na poslednom pojednávaní matka uviedla, že by lekárku mohlo zastúpiť F. v F., avšak taktiež ešte nebola k dispozícii odpoveď z tohto centra o možnosti prijať dieťa do zdravotnej starostlivosti.

5. Súd prvej inštancie v prvom rade poukázal na záujem maloletého dieťaťa a potrebu riešenia danej situácie, keďže u dieťaťa bol jasne zdiagnostikovaný aspergerov syndróm. U dieťaťa je potrebné, aby bola vedená v psychiatrickej ambulancii a aby jej bola poskytovaná adekvátna zdravotná starostlivosť a pravidelné kontroly. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na to, že čo sa týka psychiatrickej pomoci a návštevy psychiatrickej ambulancie vychádzal z už uvedených skutočností, ktoré boli preukázané aj v predmetnom konaní. Dieťa s touto diagnózou aspergerov syndróm si vytvorilo už blízky vzťah k P. H.. Pritom maloletá Q. lekárku akceptuje, cíti sa u nej bezpečne, vie jej porozprávať o veciach, ktoré ju trápia, s ktorými sa dá pracovať, ale aj s tým, čo ju teší, na čom možno ďalej budovať zlepšenie zdravotného stavu, najmä v sociálnej oblasti. Súd preto zväžil najlepší záujem maloletého dieťaťa v danej situácii a vzhľadom k tomu, že dieťa má k P. H. vytvorený už bližší vzťah a navyše dieťa čiastočne napreduje. Bolo preukázané, že je menej úzkostná, zlepšila sa komunikácia aj vo vzťahu k iným osobám, a preto mal súd prvej inštancie za to, že poskytovaná zdravotná starostlivosť touto lekárkou bude jednoznačne v prospech maloletého dieťaťa do budúcnosti. Zväziac v prvom rade záujem maloletého dieťaťa s poukazom aj na ostatné okolnosti je potrebné aj naďalej pracovať s dieťaťom v rámci pravidelných sedení, pričom zmenou lekára by mohla byť oddialená ďalšia spolupráca v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti dieťaťu. Súd preto rozhodol o udelení súhlasu namiesto matky na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v pedopsychiatrickej starostlivosti P. S. H., ktorá je hlavnou odborníčkou pre detskú psychiatriu Ministerstva zdravotníctva SR.

Zároveň súd prvej inštancie rozhodol aj o trovách konania v zmysle ustanovenia § 52 CMP.

III. Odvolanie odporkyne a vyjadrenia k odvolaniu

6. Proti rozsudku podala odvolanie matka s poukazom na ustanovenia § 365 písm. f) a h) CSP. Súd prvej inštancie považuje za preukázané vyšetrenie maloletej Q. zo strany P. H., pričom vôbec nie je zrejmé, z čoho objektívne túto skutočnosť za preukázanú považuje. Z pohľadu matky neexistuje jediný dôkaz o tom, ako bolo dieťa v ambulancii tejto lekárky vyšetované, okrem vysoko subjektívnej a zaujatej výpovede tejto lekárky na pojednávaní dňa 09.04.2024. Matka uviedla, že dieťaťu bol diagnostikovaný aspergerov syndróm, s čím má súvisieť aj správanie dieťaťa k rodičom. Poukázala na tvrdenia lekárky, ktoré však nielen z dôvodu absencie riadneho zabezpečenia anamnézy maloletej, ale už len z hľadiska zrelej úvahy možno považovať za absurdné a scestné, aby bolo v záujme dieťaťa a podľa lekárky čakať, kým toto podrastie, kedy možno matku samo bude chcieť vidieť. Argumentovala ďalej odvolateľka tým, že P. H. vo svojej výpovedi uviedla, že takéto deti hovoria pravdu, že nevedia klamať, pričom na

otázku, či maloletá si mohla vymyslieť údajné sexuálne obťažovanie matkou, lekárka bez zaváhania uviedla, že nie. Odvolateľka uviedla, že lekárka nebola oboznámená so znaleckým vyhodnotením osobnosti otca, ktoré bolo vykonané v trestnom konaní, pričom bez ohľadu na uvedené P. H. stavia svoju osobu a jej lekársky prístup nad zákon, nad rozhodnutia súdu, nad objektívne vykonané znalecké dokazovanie. Spochybňuje postup znalca, že s ňou vec nekonzultoval, pričom ona sama ako ošetrojúci lekár nemala ani najmenší záujem vôbec sa oboznámiť a nieto ešte brať ohľad na závery znaleckého dokazovania. Odvolateľka ďalej dôvodila v odvolaní, že z vyjadrenia P. H. nepochybne vyplýva, že ona nebude rešpektovať nikoho iného, nič iné a je presvedčená o správnosti svojho postupu napriek preukázateľne nesprávne zistenej anamnéze maloletej. Podľa odvolateľky je aj interpretácia najlepšieho záujmu maloletej v poňatí tejto lekárky zavádzajúca a subjektívne vykladaná v rozpore so skutočným záujmom dieťaťa. Zároveň poukázala na to, že je potrebné skúmať odmietavý postoj dieťaťa voči vlastnému rodičovi, pričom nie je možné ignorovať pretrvávajúci stav v rodine maloletej Q., ktorá sa vymyká z predstáv spoločnosti. Argumentovala tým, že takáto lekárska starostlivosť nie je v skutočnom záujme maloletého dieťaťa a len táto lekárska starostlivosť podporuje maloletú v odlúčení od matky bez skutočného riešenia problému v rodine, v ktorej dieťa žije a ktorá podľa názoru matky je hlavným zdrojom psychických problémov maloletej. Zároveň v závere každej lekárskej správy P. H. je uvedený dôvod na oddialenie kontaktu s matkou s tým, že neodporúča trvať na násilnom styku s matkou, čo hovorí lekárska správa z 11.03.2024, ako aj z 15.03.2024. Matka je toho názoru, že keby maloletej láskavou a príkladnou cestou preukazovali v prostredí, v ktorom maloletá žije, rešpekt voči matke, dieťa by nemalo najmenší dôvod mať akékoľvek obavy zo stretnutia s matkou. Matka ďalej zásadným spôsobom sa nestotožnila so závermi súdu prvej inštancie v bode 8. rozsudku ohľadom správ kolízneho opatrovníka o starostlivosti otca o maloletú. Toto je však v priamom rozpore s výsledkami dokazovania v rámci jednotlivých konaní, s ktorým úzko súvisí aj zlý psychický stav maloletej. Takisto takúto starostlivosť otca nemožno považovať za riadnu a už vôbec nie v záujme maloletej. Popri všetkých, z pohľadu matky, podstatných a závažných skutočností sa formálne nedostatky javia ako bez významu, avšak z dôvodu komplexnosti je potrebné aj tieto uviesť. Je zrejmé, že P. H. pri svojom postupe v rámci lekárskej starostlivosti koná v zásadnom rozpore so svojimi zákonnými povinnosťami a kompetenciami, ktoré závažným spôsobom prekračuje, pričom koná v rozpore s príslušnými ustanoveniami zákona č. 567/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, ako aj v rozpore s § 2 ods. 2 Zákona o tlmočníkoch, znalcoch a prekladateľoch. V tomto smere matka v plnom rozsahu odkázala na svoje vyjadrenie z 01.02.2024. Tieto skutočnosti súd prvej inštancie vôbec neskúmal, ani nijakým spôsobom ich nevyhodnotil. Preto navrhla matka odvolaciemu súdu, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a návrh v celom rozsahu zamietol. Za účelom zabezpečenia riadnej zdravotnej starostlivosti o maloletú výchovným opatrením nariadil povinnosť rodičom podrobiť maloletú odbornému poradenstvu u inej vhodnej lekárky v príslušnom odbore. V prípade, že bude súd považovať za potrebné vykonať dokazovanie, matka navrhla, aby konanie prebiehalo na odvolacom súde, ktorý následne vo veci rozhodne.

7. K podanému odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník podaním z 15.05.2024, ktorý má za to, že je potrebné brať do úvahy aj symptomatiku diagnostikovaného ochorenia u maloletej a prihliadať na skutočnosť, že oddialená spolupráca s novým odborníkom v oblasti pedopsychiatrie, ktorých je v rámci tunajšieho regiónu a taktiež celej SR nedostatok, by nebola v záujme dieťaťa. Aj v súčasnom období detská psychiatrička z nemocnice F. je na materskej dovolenke. Vzhľadom na zdiagnostikovaný aspergerov syndróm u maloletej Q. je potreba, aby jej bola poskytovaná zdravotná psychiatrická pomoc. Kolízny opatrovník poukázal na nariadenie výchovného opatrenia Krajským súdom v Prešove pod sp.zn. 19CoP/66/2023 spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu u F. N. W., F. v ambulancii klinickej psychológie F., ktorá sa podľa vyjadrenia oboch rodičov zo dňa 03.05.2024 nezačala ešte realizovať. Vzhľadom na diagnózu u maloletej Q. je preto potrebné, aby jej bola poskytovaná predmetná zdravotná, teda psychologická a psychiatrická pomoc. S poukazom na vyššie uvedené navrhol kolízny opatrovník rozhodnutie prvoinštančného súdu potvrdiť.

8. Otec sa vyjadril k odvolaniu podaním zo dňa 07.06.2024, pričom argumentoval tým, že s obsahom odvolania v celom rozsahu nesúhlasí, považuje ho za argumentačne aj za vecne nesprávne s jediným cieľom, a to poškodzovanie práv ich dcéry. V značne širokom vyjadrení sa otec maloletého dieťaťa vyjadril prakticky ku každému dôvodu odvolania zo strany matky, pričom argumentoval tým, že cieľom samotného konania bolo nahradenie súhlasu rodiča, u toho ktorého konkrétneho ošetrojúceho lekára. Matka nepredložila ani jeden listinný dôkaz na podporu svojich tvrdení, ani nenavrhol žiadne ďalšie dokazovanie, ani neposkytla návrh žiadneho iného funkčného riešenia, pričom sa ani neinformovala o tejto skutočnosti a zároveň ani v rozhodnom čase od podania zákazu vyšetrovaní, t.j. od 17.08.2023 do

dňa rozhodnutia súdu nezabezpečila ani sa nepokúsila zabezpečiť alternatívu pre maloletú. Poukázal na nesúhlas s lekárskeým vyšetrením datovaný 17.8.2023, v ktorom výslovne nedáva súhlas s poskytovaním zdravotnej psychiatrickej starostlivosti P. S. H., pričom v závere listinného dôkazu sama uviedla, že nenechá dcéru bez zdravotnej psychiatrickej starostlivosti ani ju neobmedzí. Zároveň sa vyjadril, že matka uvedenú lekárku nielenže nijakým spôsobom nekontaktovala, ale ani sa nedotazovala vo veci duševného stavu maloletej.

Uviedol, že matka maloletej s ním nekomunikuje od leta 2023, nereaguje na jeho e-maily ani pokusy o komunikáciu, pričom si uzurpuje všetky nároky a práva, a to aj v prípade, že zasahuje priamo do práv maloletej. Otec maloletej zdôraznil, že diagnostika vykonávaná u dvoch od seba nezávislých odborníkov, a to F. L. a F. P. C. je smerodajná a nespochybniteľná. Ďalej poukázal na to, že matka absolútne nerešpektuje ani lekárske závery prednesené týmito dvoma nezávislými odborníkmi a ako aj P. N. O. a P. S. H., ktoré súvisia s geneticky vrodenu poruchou autistického spektra - aspergerovým syndrómom. Zároveň poukázal na doterajšiu spoluprácu P. H. s maloletou Q.. Maloletá Q. má rada P. H., preto je nevyhnutné, aby odvolací súd nielen prihliadol na túto okolnosť, ale aj na to, že potencióálna zmena lekárskej starostlivosti by bola v neprospech maloletého dieťaťa a v rozpore s jeho najlepším záujmom. Poukázal pritom aj na nedávnu stratu starej matky zo strany otca a na prežívanie týchto skutočností maloletou Q.. Nechce dehonestovať osobnosť matky, ale je potrebné pochopiť jej hostilné nastavenie vo vzťahu, k okoliu a voči každému, kto nedá stanovisko v jej prospech. Podľa neho je úplne nepochopiteľné, ako dokáže milujúca matka zneužívať aj smrť starej matky dieťaťa na ďalšie útoky a tvrdiť, že všetko je účelovo robené pre oddialenie jej styku maloletej s matkou. Je absurdné sa domnievať, že prastará matka zomrela len preto, aby oddialila kontakt maloletej s matkou, čo je prirodzene absurdné a scestné.

Zároveň vo svojom vyjadrení poukázal na to, že priamo s touto vecou nesúvisí úprava práv a povinností k maloletemu dieťaťu v konaní vedenom na Krajskom súde v Prešove pod sp.zn. 23CoP/90/2023, na závery znaleckého posudku v tejto veci, pričom závery znaleckého dokazovania korešponujú so závermi P. S. H.. Je nespochybniteľným faktom, že maloletá styk s matkou dlhodobo odmieta, čo zaznamenala nielen znalkyňa v rámci znaleckého dokazovania, ale rovnako aj P. H. v rámci bežných vyšetrení. Má za to, že obaja rodičia sú rodičmi maloletej dcéry a mali by vedieť spolu aspoň korektne vychádzať a komunikovať. Starostlivosť otca o maloletú je spochybnená tvrdením matky v odvolaní. Toto tvrdenie je vyvrátené vyjadreniami kolízneho opatrovníka, ktorý opakovane navštívil rodinu a nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti otca o maloletú. Zároveň poukázal na to, že prebieha spolupráca maloletej s P. S. H., pričom P. N. W. spomenul uvedenú spoluprácu a táto odporučila pokračovať v spolupráci s P. H., nakoľko nie je dobré začínať spoluprácu odznova u iného odborníka. V závere svojho široko koncipovaného vyjadrenia uviedol otec maloletej, že celé odvolanie sa stavia na formalistickom princípe údajného nepreukázaného porušenia právnych noriem. Poukázal na výklad práva, ktorý má byť v súlade s Ústavou SR, inak by bol účel právnych predpisov zásahom do práv maloletej odopieraním jej zdravotnej starostlivosti. S poukazom na uvedené navrhol odvolanie vo veci zamietnuť a potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie.

9. Matka sa písomným podaním zo dňa 10.06.2024 vyjadrila k vyjadreniu kolízneho opatrovníka, pričom opätovne argumentovala tým, že zotrúva na svojich skutočnostiach uvedených v odvolaní, najmä námietkach voči postupu a liečbe maloletej zo strany P. S. H.. Tento postup považuje za neakceptovateľný a považuje ho za hrubý rozpor s najlepším záujmom maloletej Q..

10. Zároveň sa k vyjadreniu kolízneho opatrovníka vyjadril aj otec podaním zo dňa 21.06.2024, ktorý uviedol, že má za to, že jeho manželka opakovane vyslovila svoju vôľu spolupracovať s P. H. pri pomoci ich dcére a ide o tzv. konkludentný právny úkon, čiže vykonáva podanie odvolania v priamom rozpore s jej predchádzajúcimi slovnými výrokmi, prejavu vôle, čo je zarážajúce. Na jednej strane sa tvári ako spolupracujúci rodič a na druhej strane marí prístup maloletej k riadnej zdravotnej starostlivosti. Zmena ošetrujúcej lekárky, ktorá už v tejto chvíli rozvinula aktívnu spoluprácu s Q. a má dlhoročnú prax v odbore pedopsychiatria by nebola v jej najlepšom záujme. S poukazom na uvedené navrhol odvolanie zamietnuť a potvrdiť prvoinštančné rozhodnutie.

11. K podanému odvolaniu podala právna zástupkyňa otca písomné vyjadrenie zo dňa 24.06.2024, v ktorom argumentuje tým, že napáda matka v odvolaní profesionalitu lekárky, pričom matka a ani jej právna zástupkyňa nemajú odborné medicínske vzdelanie, na základe čoho by vedeli posúdiť odbornosť lekárky. Okrem toho v priebehu konania nepredložili žiadny dôkaz, ktorým by bez pochybností preukázali nesprávnosť názorov a odborných postupov P. H.. Matka má niekoľkomesačný problém skontaktovať

sa s dcérou, pričom dieťa ju opakovane odmieta. Z dôvodu rezolútneho nesúhlasu dieťaťa tento kontakt nie je možný. Dieťa je na svoj vek veľmi vyspelé, svoje postoje k životu riadi z pozície dieťaťa s aspergerovým syndrómom a rozhoduje sa samo. Právna zástupkyňa poukázala na to, že momentálne riešenie nevhodného správania sa matky k dieťaťu nie je možné realizovať takým spôsobom ako navrhuje matka v odvolaní. V súčasnosti ide o spravodlivé, nezávislé a odborné vyhodnotenie vzťahu matka a dieťa a zistenie skutočných dôvodov, prečo dieťa matku odmieta. Vyslovila názor, že ide o dôležitú skutočnosť, od ktorej sa reálne budú odvíjať všetky rozhodnutia týkajúce sa vzťahu rodiča a dieťaťa, pričom pravda je taká, že dieťa tvrdošijne odmieta akúkoľvek zmienku o matke, ako aj stretnutia s matkou. Spojenie matky a dieťaťa zatiaľ ako uvádza právna zástupkyňa otca nie je možné na základe tých skutočností, ktoré boli doposiaľ preukázané v konaní.

12. Pokiaľ matka v odvolaní hodnotí správanie svedka, lekárky ako arogantné, v priebehu konania a ani v rámci výsluchu lekárka podľa názoru právnej zástupkyne táto neurobila nič, čo by bolo možné vyhodnotiť ako aroganciu. Matka nesúhlasí s výberom lekárky pre svoju dcéru, ale na druhej strane ona osobne neurobila nič, čím by svojej dcére pomohla. Ak by bola matka toho názoru, že P. H. nie je správnu voľbou pre jej dcéru očakávalo sa, že matka bude hľadať inú, vhodnú alternatívu, čo však matka neurobila. Uznesením Krajského súdu Prešov sp. zn. 19CoP/66/2023 zo dňa 09.11.2023 bolo nariadené výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu u F. N. W. v ambulancii O. psychológie v F., ktoré sa z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti zvolenej lekárky doposiaľ nezačalo realizovať. Preto podľa právnej zástupkyne otca maloletej je dôvodná spolupráca s P. S. H..

Ďalej právna zástupkyňa otca argumentovala tým, že matka sa v konaní bráni tvrdením, že údajne mala P. H. sa neslušne a necitlivo voči nej správať. Matka však o súčinnosť, ktorú jej navrhovala lekárka neprejavila záujem, ba dokonca ako to vyplýva z doručeného odvolania, túto absolútne odmieta. Matka ponuku lekárky na spoluprácu zamenila za dehonestáciu lekárky. Zároveň poukázala na to, že matka sa dostala do konfliktu aj s F. L., psychologičkou, ktorá dieťa vyšetrila ako prvá v decembri 2022. Na lekárku podala trestné oznámenie pre trestný čin poškodzovania cudzích práv. Vo vzťahu ku doktorke H. matka ešte v auguste 2023 podala sťažnosť na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorého obsah nie je známy. Zároveň podala sťažnosť aj na kolíznu opatrovníčku P. H. a v podaní vo vzťahu k Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny dokonca namietala zaujatosť súdu, ako aj súdnych úradníkov.

Vzťahy medzi rodičmi podľa právnej zástupkyne otca sú komplikované a z dôvodu správania matky, stará matka maloletej Q. podala na svoju nevestu trestné oznámenie, pričom konanie bolo vedené pre trestný čin týrania zverenej osoby. Na pojednávaní dňa 09.04.2024 sa P. H. snažila matke ukázať cestu, respektíve spôsob, akým má riešiť tento problém. Namiesto toho matka podala v danej veci odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Právna zástupkyňa otca s poukazom na uvedené skutočnosti navrhla odvolaciemu súdu potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne. Zároveň argumentovala v závere vyjadrenia tým, že obdržala takisto vyjadrenie kolízneho opatrovníka z 15.05.2024, s ktorým sa stotožňuje, ako aj s jeho argumentáciou.

13. Právny zástupca matky sa písomným podaním z 27.06.2024 vyjadril k vyjadreniu otca, pričom matka v plnom rozsahu odkázala na svoje doterajšie vyjadrenia a odvolanie vo veci. Matka postup lekárky považuje za neakceptovateľný a v hrubom rozpore s najlepším záujmom maloletej Q.. Lekárka svojím postupom dlhodobo podporuje otca v jeho doterajšom výchovnom prístupe, v manipulácii dcéry proti matke, v snahe odstrániť matku do života dcéry. Vzhľadom na uvedené matka zotrváva na svojom odvolaní v celom rozsahu, ako aj na všetkých doterajších vyjadreniach vo veci.

14. K vyjadreniu právneho zástupcu matky sa opätovne vyjadril podaním zo dňa 02.07.2024 otec maloletej a v tomto svojom vyjadrení poukázal na tie isté dôvody, ktoré uviedol v pôvodnom vyjadrení k odvolaniu matky. Znovu zopakoval všetky vyjadrenia a dôvody, ktoré uviedla matka v odvolaní, ako aj vo vyjadrení, následne vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka, ako aj k vyjadreniu právnej zástupkyne otca. Podľa otca matka účelovo zamlčuje fakt, že nad rámec SMS komunikácie prebiehali v danom období aj pravidelné telefonické kontakty s manželkou, pri ktorých bola účastná aj ich dcéra. Dovolil si vo vyjadrení poukázať na hospodárnosť a rýchlosť konania, ktorá však nemôže byť na úkor iných zásad, napríklad už spomenutej zásady zákonnosti, prípadne zásady materiálnej pravdy a podobne. Navrhol odvolanie vo veci zamietnuť a rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

15. Krajský súd v Prešove (ďalej ako „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas v súlade s § 362 ods. 1 CSP oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo vydané rozhodnutie s poukazom na § 359 CSP, proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa s poukazom na ustanovenie § 355 ods. 1 CSP po konštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti v súlade s § 127 a § 363 CSP a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom v zmysle § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 329 ods. 1 CSP, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako bol vyvesený na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

16. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správny. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia svoje ďalšie dôvody.

17. Odvolací súd v zmysle ustanovenia § 379 a § 380 CSP sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, pretože bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna a presvedčivá. Má zato, že všetky dôvody, ktoré uvádza v odvolaní odvolateľka ako matka maloletej Q., vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože tvoria jeden celok.

18. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci a nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu odchýliť. Napadnutý rozsudok považuje odvolací súd za vecne správny, jeho správnosť argumentuje nasledovne.

19. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predstavené v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky na dané skutkové okolnosti pre vydané rozhodnutie o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v prospech maloletej Q..

20. V nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky matky maloletej Q. odvolací súd uvádza, že za situácie súdom zisteného skutočného stavu možno konštatovať, že udelený súhlas na poskytovanie zdravotnej starostlivosti P. S. H. maloletej Q. zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej Q., nar. XX.XX.XXXX vzhľadom na diagnostikovaný záver aspergerovho syndrómu. Súd prvej inštancie správne udelil súhlas za matku, ktorá v tomto konaní vyjadrila svoj nesúhlas s poskytovaním zdravotnej starostlivosti lekárkou P. S. H. v prospech jej maloletej dcéry.

21. Rozhodovanie o udelení súhlasu vykonané súdom prvej inštancie podľa odvolacieho súdu má všetky atribúty konania, ktoré bolo vykonané v súlade a v záujme maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, ako aj o výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrh, ak sa zmenia pomery.

23. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

24. Záujem dieťaťa však nie je možné stotožňovať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii svojho výchovného pôsobenia.

25. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach, súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vyťahovaní mal. dieťaťa do cudziny, o správe majetku mal. dieťaťa, o štátnom občianstve mal. dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

26. Z konania súdu prvej inštancie vyplýva, že postupoval v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona.

27. Pri rozhodovaní o udelení súhlasu rodiča na ďalšie poskytovanie zdravotnej starostlivosti v prospech maloletého dieťaťa je potrebné porovnať okolnosti, ktoré tu boli v čase podania návrhu, ako aj v priebehu celého konania, s poukazom v prvom rade na najlepší záujem dieťaťa.

28. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne vyhodnotil existenciu dôvodu na udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti P. S. H. za matku, pričom v prvom rade musí odvolací súd zdôrazniť dôvody, ktoré samotná diagnostika uvedeného ochorenia maloletej Q. priniesla do konania. Pritom samotným prvoradým predpokladom udelenia tohto súhlasu bola diagnóza maloletej Q., ktorá odôvodňovala samotnú potrebu ďalšej spolupráce a ďalšej liečby lekárkou P. S. H. u maloletej Q..

29. Súd správne posúdil existenciu tohto dôvodu na udelenie súhlasu aj z hľadiska samotnej potreby a prospechu maloletého dieťaťa a v súlade so zákonom rozhodol. Zo skutočného stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplývajú závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Povinnosťou súdu prvej inštancie pri udelení súhlasu v prvom rade bolo vychádzať z potrieb maloletej Q., z diagnostikovaného záveru jej ochorenia, ako aj z potreby neustálej liečby, ktorú si uvedená diagnóza: aspergerov syndróm vyžaduje.

30. Súd prvej inštancie vyhodnotil záujmy maloletej Q., ako aj odôvodnené potreby liečby v súčasnej dobe. Matka síce v odvolaní argumentovala dôvodmi, ktoré však v žiadnom prípade nepodložila reálnymi skutočnosťami, ktoré by odôvodňovali potrebu zmeny nastavenia liečby u inej lekárky a ďalšie pokračovanie liečby u P. S. H. by bolo ukončené.

31. Odvolací súd po vyhodnotení zisteného skutočného stavu a vyhodnocujúc námietky matky maloletej Q. v podanom odvolaní prijíma právny záver a má za to, že v danom konaní bolo dôvodné udelenie súhlasu za matku v ďalšej liečbe zo strany P. S. H. v prospech maloletej Q.. Rozhodným aj pre odvolací súd bolo posúdenie reálnych možností, ktoré v súčasnej dobe mal otec maloletej Q., čo sa týka výberu pedopsychologičky alebo pedopsychiatricky pri liečbe aspergerovho syndrómu tak, ako to bolo stanovené diagnostikou u maloletej Q..

32. Odvolacie námietky matky v tom, že lekárka P. H. prekročila svoje kompetencie, keď sa vyjadrovala ohľadom styku maloletej Q. s matkou sú podľa odvolacieho súdu nedôvodné. Lekárka vyslovila, ako aj sama uviedla svoj názor, ktorý súd musí vziať v úvahu. Avšak v tomto prípade odvolací súd poukazuje na to, že počas sedení u lekárky je práve osoba matky, ktorá je u maloletej Q. osobou problémovou, s ktorou sa odmieta dieťa stretávať. Rovnako z dôkazov, ktoré boli predložené tak v konaní, ako aj výsluchom obidvoch rodičov a výsluchom samotnej lekárky na pojednávaní 09.04.2024 mal odvolací súd preukázané, že o udelení súhlasu tak ako to koncipoval súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí bolo rozhodnuté správne a predovšetkým v najlepšom záujme maloletej Q..

Odvolacím dôvodom zo strany matky je aj to, že maloletú Q. P. H. nevyšetrila správne, bez zabezpečenia anamnézy maloletej. Tu odvolací súd argumentuje tým, že tak súd, ako aj matka, či otec maloletej nemajú potrebné medicínskej znalosti, aby mohli túto skutočnosť správne posúdiť. V tomto smere poukazuje odvolací súd na stanovenú diagnózu F. P. C. a F., L., z ktorých vyšetrení bola jednoznačne stanovená diagnóza: aspergerov syndróm.

Odvolací súd zdôraznil, že počas celého konania sú zrejme matkine sťažnosti voči aktivitám zo strany otca, kolíznej opatrovníčky, ako aj lekárov. Nevidí žiadnu snahu zo strany matky, žeby navrhla nejaké svoje riešenie situácie. Zatiaľ iba všetko kritizuje. Samotné návrhy lekárky P. H. na pojednávaní odignorovala.

Odvolací súd preto všetky odvolacie námietky považuje za nedôvodné a nespôsobilé zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie.

Čo sa týka namietanej arogancie zo strany lekárky P. H. voči matke, toto je predmetom sťažnosti, ktorú bude posudzovať Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Zo súdneho spisu však odvolací súd takéto správanie sa lekárky voči matke nezistil.

33. Odvolací súd sa vyjadril k jednotlivým odvolacím námietkam, ktoré ako už charakterizoval vyššie nepovažoval za dôvodné, pretože matka žiadnym spôsobom neprejavila snahu o zmenu ošetrojúcej lekárky, ako aj o to, aby svojej maloletej dcére nejakým iným spôsobom pomohla v priebehu liečby a aby zabezpečila, že bude vykonávaná príslušným lekárom uvedená liečba na základe jej diagnostikovaného ochorenia.

Odvolací súd preto považuje odvolanie matky za nedôvodné bez toho, aby vzal v úvahu všetky argumenty, ktoré v odvolaní ona, ako aj právny zástupca použil.

34. Odvolací súd poukázal aj na vyjadrenia otca maloletej Q., ktorý argumentoval hospodárnosťou a rýchlosťou konania vo svojom vyjadrení zo dňa 02.07.2024, avšak svoje dlhosiahle vyjadrenia, ktorými reagoval na odvolanie matky, ako aj na vyjadrenie jej právneho zástupcu, resp. kolízneho opatrovníka samotné konanie neúmerne predĺžilo. Pokiaľ otec maloletej Q. poukazuje na dodržiavanie zásady hospodárnosti a rýchlosti konania, mal by v prvom rade on ako účastník konania uvedenú zásadu dodržiavať a nie svojimi rozsiahlymi vyjadreniami, v ktorých opätovne argumentuje tými istými dôvodmi nezaťažovať súdy. Tieto by mohli dodržiavať predmetnú zásadu pokiaľ by sa nemuseli vypradávať s obsahovo rozsiahlymi vyjadreniami, ktoré vo veci neprinášajú nič nové, len poukazujú na tie isté dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ vo svojom návrhu. S poukazom na dôvody, ktoré uviedol vo svojom podanom návrhu, ako aj vo svojom vyjadrení na pojednávaní pred súdom prvej inštancie, kde poukázal na všetky dôvody, ktoré ho viedli k podaniu návrhu o udelenie súhlasu boli dostačujúce. Preto argumentácia o hospodárnosti a rýchlosti konania z jeho strany sa javí odvolaciemu súdu ako neadekvátne s poukazom na nedodržiavanie uvedenej zásady práve z jeho strany.

35. Odvolací súd na základe skutočností, ktoré uviedol vyššie, za daného stavu potvrdil rozsudok ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP.

36. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ustanovenia § 55 CMP.

37. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere 3:0 hlasov (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).